

Olen olemassa

www.ihmiskauppa.fi

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä

Soveltamisala, vireille tulo,
päätökset ja moniammatillinen
arviointiryhmä

Vastaanottokeskukset

- Auttamisjärjestelmän koordinointi, ylläpito ja kehittäminen on annettu tehtäväksi valtion vastaanottokeskuksille.
- Oulun vastaanottokeskus huolehtii alaikäisten uhrien auttamisesta.
- Joutsenon vastaanottokeskus huolehtii täysi-ikäisten, perheiden ja ryhmien auttamisesta.

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Soveltamisala

- Säädöksiä voidaan soveltaa henkilöön:
 - Jolle on annettu ulkomaalaislain 52 b §:ssä tarkoitettu harkinta-aika tai jolle on myönnetty ulkomaalaislain 52 a §:n 1 momentissa tarkoitettu oleskelulupa; tai
 - Jonka muutoin voidaan olosuhteiden perusteella arvioida olevan ihmiskaupan uhri tai erityisen avun tarpeessa ihmiskaupparikosta tutkittaessa.
- Säännösten soveltaminen lakkaa, kun perusteita auttamiseen ei enää ole, tai avun tarvetta ei muusta syystä enää ole.

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Soveltamisala (olosuhteet)

- HE 183/2006 (kotolaki) 3 §:
auttamisjärjestelmään voidaan ottaa myös henkilö, joka ei ole vielä hakenut turvaa poliisilta, rajatarkastusviranomaiselta tai Maahanmuuttovirastolta tai jota em. Viranomaiset eivät epäile ihmiskaupan uhriksi. Tällöin henkilöä kehoitettaisiin kääntymään poliisiin tai rajatarkastusviranomaisen puoleen ihmiskaupparikoksen selvittämiseksi.

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Soveltamisala (olosuhteet)

- Voidaan soveltaa myös henkilöön, jolla ei ole tarvetta tai mahdollisuutta harkinta-aikaan (Ulkl 52 b §) tai oleskelulupaan (Ulkl 52 a §): Euroopan Unionin jäsenmaan kansalaiset tai heihin rinnastettavat, sekä ilmeisesti henkilöt joilla oleskelulupa tai tp-hakijat, Suomen kansalainen...

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Erityisen avun tarve

- Tarkoitetaan uhrilähtöisestä näkökulmasta henkilöä, jolla olisi todistajan asema tai muuten keskeinen osa ihmiskaupparikoksen tutkinnassa, mutta jolla ei esimerkiksi heikon asemansa ja hyväksikäyttökokemusten vuoksi ole ilman tukea edellytyksiä yhteistyöhön ja selkeään päätöksentekoon rikollisten vaikutuspiirissä poissa pysyttelemiseen.

Olen olemassa

www.ihmiskauppa.fi

Säännösten soveltamisen lakkaaminen

- Soveltaminen lakkaa, kun 4 momentissa tarkoitettuja perusteita ei enää ole tai avun tarvetta muusta syystä ei enää ole (kotolaki 3 § 5 mom.) mm. vilpillinen hakemus.
- HE 183/2006: uhri poistuu maasta, ihmiskauppatutkinta ei käynnisty, se lopetetaan tai riittävää näyttöä ei löydy.
- tai kolmannen valtion kansalainen saa jatkuvan oleskeluluvan tai EU-kansalainen tai heihin rinnastettava saa kotikunnan.

Vireille tulo

- Esityksen ihmiskaupan uhrille annettavista palveluista voi tehdä viranomaisen, ihmiskaupan uhri itse taikka yksityinen tai julkinen palvelujen tuottaja.
- Pääsääntöisesti kirjallinen esitys perusteluineen.
- Kiireellisissä tapauksissa suullinen asian vireillepano, päätös mahdollisesti auttamistoimista heti (ks. hallintolaki 19 §, 20 §).
- Uhrin informoiminen ja suostumuksen varmistaminen.
- Palveluja ja tukitoimia ei voida antaa vastoin henkilön tahtoa. Alaikäisten kohdalla huomioidaan kuitenkin lastensuojelulaki.

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Hallintomenettely

45 § [\(22.12.2006/1269\)](#)

Hallintomenettely

Pakolaisten kotouttamista ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoa sekä tilapäistä suojelua saavien vastaanottoa ja ihmiskaupan uhrien auttamista järjestävän on käsitellessään tässä laissa tarkoitettuja hallintoasioita noudatettava hallintolakia.

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Moniammatillinen arviointiryhmä

- Vastaanottokeskuksen yhteydessä toimii moniammatillinen arviointiryhmä, jonka tehtäviin kuuluu:
 - Uhrien avuntarpeiden sekä auttamista koskevien säännösten soveltamisen ja soveltamisen lakkaamisen arvioiminen
 - Uhrien sijoittamisen ja palvelutarpeen arvioiminen
 - Uhrien turvallisuusriskien arvioiminen ja turvallisuustoimenpiteiden suunnittelu ja järjestämiseen osallistuminen
 - Viranomaisten ja auttamisjärjestelmän toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehtiminen

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Päätöksenteko

- Päätökset auttamista koskevien säännösten soveltamisesta ja soveltamisen lakkaamisesta tekee vastaanottokeskuksen johtaja.
- Moniammatillinen arviointiryhmä päätöksenteon tukena.
- Voidaan kuulla ulkopuolisia asiantuntijoita esim. työsuojeluviranomaisia, lastensuojelun asiantuntijoita.
- Asioiden käsittely arviointityöryhmässä luottamuksellista.
- Vastaanottokeskuksella itsenäinen toimivalta muihin viranomaisiin nähden.

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Päätöksenteko

- Kirjallinen päätös perusteluineen
- Poistamispäätös kirjallisesti, kuuleminen.
- Kuuleminen ei johda aina poistamisen.
- Päätökset annetaan tiedoksi todisteellisesti (HL 60 §).
- Päätökset valituskelpoisia hallintopäätöksiä, kotouttamislaissa ei säännöksiä, vrt. PL 21 §.